
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Νίκης 5-7

10180 Αθήνα

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Τηλ.: 2103332644

e-mail: press@minfin.gr

Πέμπτη 27 Φεβρουαρίου 2020

Δελτίο Τύπου

**Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Χρήστου Σταϊκούρα
στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με τίτλο
«Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός
Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)»**

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Σήμερα, με την ευκαιρία συζήτησης του ασφαλιστικού νομοσχεδίου, θέλω να κάνω μια συνολικότερη τοποθέτηση για το ασφαλιστικό μας σύστημα.

Ασφαλιστικό σύστημα το οποίο, ως μηχανισμός επανόρθωσης των ζημιών λόγω επέλευσης κινδύνων, αναπόφευκτα αγγίζει κάθε πτυχή της ζωής μας.

Η κοινωνική ασφάλιση μας διδάσκει ότι δεν μπορούμε να αποφύγουμε τους κινδύνους, αλλά είναι δυνατόν να μειώσουμε τις οικονομικές τους συνέπειες, με απώτερο σκοπό την επίτευξη ευημερίας.

Το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα στη χώρα μας έχει γίνει αντικείμενο έντονων συζητήσεων, ιδιαίτερα τις τελευταίες δεκαετίες.

Δυστυχώς, όμως, ο δημόσιος λόγος και η πολιτική επιχειρηματολογία εντοπίζονταν και εξαντλούνταν είτε στη βιωσιμότητα είτε στην εκάστοτε ταμειακή επάρκεια του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.

Κοιτούσαμε δηλαδή, συνεχώς το αποτέλεσμα, «κλείνοντας τα μάτια» στις πραγματικές αιτίες, στις εγγενείς στρεβλώσεις του.

Για πολύ καιρό, ο θεσμός της κοινωνικής ασφάλισης δεν αποτελούσε ένα σύνολο δομημένο πάνω σε αρχές, αλλά ένα ιστορικό προϊόν μιας στρεβλής και άνισης ανάπτυξης.

Ενδεικτικά, το 1990, λειτουργούσαν 327 φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης και λοιπών παροχών.

Το μοντέλο εμφάνιζε μεγάλες ανισότητες, συνδυάζοντας κενά με νησίδες υπερπροστασίας.

Διαμορφώθηκε συνεπώς η φυσιογνωμία ενός διάσπαρτου, διάτρητου, ανομοιόμορφου και, εν τέλει, άνισου συστήματος.

Στην πραγματικότητα, η ίδια η δομή του συστήματος ευνοούσε τη δημιουργία ανισοτήτων και τη συντήρηση αποκλίσεων παρά συγκλίσεων, μεταξύ όμοιων περιπτώσεων ασφαλισμένων και συνταξιούχων πολιτών.

Επιπλέον, παρατηρούνταν το φαινόμενο, και μάλιστα από τη γέννηση του συστήματος, της δημιουργίας και διατήρησης ανισομεγεθών ταμείων.

Κάποια ταμεία είχαν ελάχιστους ασφαλισμένους, ενώ άλλα αφορούσαν μεγάλο πλήθος ασφαλισμένων.

Κάθε ένα από τα οποία είχε τους δικούς του καταστατικούς κανόνες και, κυρίως, τον δικό του τρόπο λειτουργίας.

Αναμφίβολα, έκτοτε, έχουν γίνει σοβαρές, φιλότιμες και φιλόδοξες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των χρόνιων δομικών προβλημάτων του ασφαλιστικού μας.

Άλλες πιο στιβαρές και μελετημένες, άλλες λιγότερο.

Κάποιες από αυτές πριν την είσοδο της χώρας στα Μνημόνια, με Κόμματα της αντιπολίτευσης και πολιτικούς αρχηγούς να βρίσκονταν, τότε, διαμαρτυρόμενοι στις πλατείες.

Για πολιτικές τις οποίες αργότερα όχι μόνο υιοθέτησαν, αλλά και υλοποίησαν.

Το ασφαλιστικό όμως, δεν είναι πεδίο πειραματισμών, ούτε έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται.

Η χώρα αυτό το πλήρωσε ακριβά.

Ο μέσος πολίτης έχασε την εμπιστοσύνη του στο σύστημα.

Γιατί όμως συνέβη αυτό;

Γιατί τόσο ως πολιτεία όσο και ως κοινωνία:

- ήμασταν φοβικοί σε βελτιώσεις και αλλαγές του συστήματος την ώρα που έπρεπε,
- λειτουργούσαμε με κεκτημένη ταχύτητα, την ώρα που δεν έπρεπε,
- υπερβάλαμε, διαταράσσοντας την ισορροπία και τη σταθερότητα με την οποία πρέπει να χαρακτηρίζεται το ασφαλιστικό,
- και λησμονήσαμε την κοινωνική αλληλεγγύη.

Παράλληλα, δεν πρέπει να λησμονούμε ότι το ασφαλιστικό είναι ένα πολυπαραγοντικό ζήτημα.

Καταρχήν συμπλέκεται άμεσα με το δημογραφικό.

Οι ηλικιωμένοι αυξάνονται, τα παιδιά μειώνονται και το εργατικό δυναμικό περιορίζεται, με τις συνέπειες να είναι τεράστιες σε οικονομία και ασφαλιστικό.

Ο δείκτης εξάρτησης των ηλικιωμένων αυξάνεται ραγδαία.

Αυτό το αποδεικνύουν και οι αριθμοί της αναλογιστικής μελέτης που συνοδεύουν το σχέδιο νόμου.

Το κρίσιμο ερώτημα που μας βάζει το δημογραφικό πρόβλημα είναι η ουσιαστικά δίκαιη ανάπτυξη.

Εδώ, η Κυβέρνηση απαντά με ενεργητικές πολιτικές προστασίας της μητρότητας, στήριξης της οικογένειας, εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Η αδήλωτη ή η πλημμελώς δηλωμένη εργασία είναι επίσης ένα από τα «αγκάθια» του ασφαλιστικού.

Και σε αυτό το επίπεδο, χωρίς αμφιβολία, γίνεται μεγάλη προσπάθεια και παράγεται αξιοσημείωτο έργο από το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας και τον ελεγκτικό του μηχανισμό, το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας.

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Με το παρόν σχέδιο νόμου πραγματοποιείται ένα κρίσιμο βήμα προς τον εξορθολογισμό του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και την προσαρμογή του στις συνταγματικές επιλογές της ανταποδοτικότητας, της ισότητας και της βιωσιμότητας.

Συγκεκριμένα:

1^ο. Η προοδευτική και ορθολογική αύξηση των συντελεστών αναπλήρωσης ανάλογα με τα χρόνια εργασίας, θεραπεύει την ισοπεδωτική λογική της καθήλωσης των συνταξιούχων σε χαμηλές και μικρομεσαίες συντάξεις, κάτι που οδηγούσε σε αδιέξοδο όλο το σύστημα, επαναπροσδιορίζοντας ακόμη και τις συμπεριφορές της κοινωνίας.

Δημιουργείται έτσι κίνητρο για την εξίσωση των χρόνων ασφάλισης με τα χρόνια εργασίας, πράγμα το οποίο σηματοδοτεί ταυτόχρονα το πέρασμα από περιοχές αδήλωτης ή υποδηλωμένης εργασίας στη δηλωμένη εργασία και την ενίσχυση της ασφαλιστικής συνείδησης.

2^ο. Το σχέδιο νόμου κινήθηκε στις γραμμές που χαρακτήθηκαν από τις δικαιοδοτικές κρίσεις του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου της χώρας.

Σημειώνεται ότι το ΣτΕ έκρινε την ουσιαστική - και όχι απλώς την τυπική - αντισυνταγματικότητα των ρυθμίσεων του νόμου 4387/2016, με αποτέλεσμα οι παρούσες ρυθμίσεις να είναι απόσταγμα των ουσιαστικών νομικών κρίσεων του Δικαστηρίου.

Επέρχεται συνεπώς η συμμόρφωση στη νομολογία με τον αυτονόητο σεβασμό στις δικαστικές αποφάσεις, με την θεσμοθέτηση ενός νέου μοντέλου ελεύθερης επιλογής του ύψους των εισφορών που θα καταβάλλουν αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες.

3^ο. Είναι σημαντική η στόχευση και η κατεύθυνση που δίνεται στην ηλεκτρονικοποίηση των διαδικασιών, στη λειτουργική διασύνδεση των συστημάτων και στην διοικητική απλούστευση. Το κράτος έχει υποχρέωση να διευκολύνει την καθημερινότητα του πολίτη.

Να τον απαλλάσσει από ανούσιες συναλλαγές, ατελείωτες ουρές, χαμένες εργατώρες και ανώφελες διαδικασίες.

4^ο. Η αναλογιστική μελέτη που έχει εκπονηθεί και συνοδεύει το νομοσχέδιο, αποδεικνύει τη βιωσιμότητά του.

Μάλιστα εκτιμάται ότι η συνταξιοδοτική δαπάνη, ως ποσοστό του ΑΕΠ, μεσομακροπρόθεσμα, θα κινείται εντός των ορίων του μέσου όρου της συνταξιοδοτικής δαπάνης των χωρών της ευρωζώνης.

Ενώ το κόστος του νέου ασφαλιστικού νομοσχεδίου κινείται εντός του δημοσιονομικού πλαισίου της χώρας.

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Συμπερασματικά, με το παρόν σχέδιο νόμου απεγκλωβίζουμε ένα μεγάλο τμήμα της οικονομίας από τις «ναρκοθετημένες περιοχές» των αδιέξοδων ρυθμίσεων του παλαιού συστήματος.

Ταυτόχρονα, διαμορφώνουμε ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα, πιο δίκαιο, απλό και ανταποδοτικό, που θα ενισχύει την απασχόληση και την παραγωγικότητα, και κυρίως θα καλλιεργεί την ασφαλιστική συνείδηση.

Θεωρώ συνεπώς ότι η εθνική μας αντιπροσωπεία πρέπει να σταθεί αρωγός σε αυτή την κυβερνητική προσπάθεια.

Σε τέτοιας φύσεως ζητήματα, που μας αφορούν όλους, η υπέρβαση της πολιτικής στείροτητας είναι απόδειξη πολιτικής ωριμότητας.

Και οι όποιες πολιτικές προτάσεις μελλοντικά κατατεθούν, ιδιαίτερα σε δυναμικά μεγέθη όπως είναι οι παράμετροι του ασφαλιστικού συστήματος, πρέπει να έχουν το βλέμμα τους «μπροστά» και στο καλύτερο, ακολουθώντας βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Επί της τροπολογίας που κατατέθηκε, στο Άρθρο 1 επιλύεται, με απλά λόγια, το ακόλουθο πρόβλημα που δημιουργήθηκε επί ημερών διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ:

Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης είχαν αναρτήσει στο taxis τα αναδρομικά ποσά συντάξεων, και όχι το έτος στο οποίο αυτά ανάγονταν.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η Φορολογική Διοίκηση να καταλογίσει τα παραπάνω ποσά με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, χωρίς να έχει προβεί σε ελέγχους επί τόσα έτη διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, προκειμένου να διαπιστωθεί που πραγματικά ανάγονται, ζητώντας, μεταξύ άλλων, στοιχεία από τους φορείς.

Μόλις διαπιστώθηκε από τη Φορολογική Διοίκηση ότι λήγει η πενταετία και υπάρχει κίνδυνος παραγραφής, και μάλιστα για στοιχεία που ήταν στη διάθεσή της, έστειλε χιλιάδες σημειώματα στους φορολογούμενους με συμπληρωματικούς φόρους.

Επαναλαμβάνω, για μη ορθές διαδικασίες καθ' όλη της διάρκεια της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Για να αντιμετωπιστεί ορθολογικά το ζήτημα που δημιουργήθηκε, προχωράμε, σταδιακά, στη συνολική επίλυση.

1^ο Βήμα: Να προβλέψουμε ότι οι φορολογούμενοι αυτοί δεν θα πληρώσουν τίποτα μέχρι και το τέλος Μαΐου 2020, πράγμα που επιτυγχάνεται με την τροπολογία που ήδη κατατέθηκε.

2^ο Βήμα: Σύντομα θα περιληφθούν σε ν/σ του Υπουργείου Οικονομικών οι διατάξεις με τις οποίες ρυθμίζονται οι περιπτώσεις, όταν:

- εκ παραδρομής επιβλήθηκαν φόροι ή
- επιβλήθηκαν πρόστιμα για πιστωτικά - μηδενικά εκκαθαριστικά των αναδρομικών 2013 και
- κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Στόχος μας είναι να υπάρχει εμπιστοσύνη στη σχέση κράτους-πολίτη, τηρώντας απαρέγκλιτα θεμελιώδεις αρχές, όπως αυτή της χρηστής διοίκησης, της αναλογικότητας από πλευράς του κράτους και βέβαια της φορολογικής συμμόρφωσης από πλευράς των πολιτών.